

DAGSORDEN

Dagsorden til 8. ordinære møde i Kommunernes It-Arkitekturråd, den 20. november 2013

*Mødet afholdes den 20. november 2013 kl. 10 – 16 i lokale S-10 i KL-huset,
Weidekampsgade 10, 2300 København S.*

1. Velkommen og siden sidst	2....
2. Evaluering af temadag.....	3....
3. Midtvejsevaluering af den fælleskommunale digitaliseringsstrategi.....	5
4. Arkitekturarbejdet i Effektiv Digital Selvbetjening.....	8.
5. Personregistrering som Grunddata.....	11.
6. Arkitekturkrav i Grunddata	14..
7. Arkitekturfaglig introduktion til rammearkitekturen	16
8. Aktuelt perspektiv på arkitekturarbejdet i kontantydelsesprojektet	17
9. Krav til kommunernes it-miljø.....	18.
10. Status på arbejdet med fælles snitflader.....	19
11. Status på arbejdet med fælles infrastruktur.....	20
12. Beskedfordeling.....	21...
13. Eventuelt.....	22....

Den 12. november 2013

Sags ID: SAG-2013-06123

Dok.ID: 1755438

PHN@kl.dk

Direkte 3370 3716

Mobil 2478 6163

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side |1/23

1. Velkommen og siden sidst

Henrik Brix, formand for Kommunernes It-Arkitekturråd, og Gbita Thiesen, KL

2. Evaluering af temadag

Pia Hansen, KL

Kommunernes It-Arkitekturråd besluttede i februar 2013 at sætte yderligere fokus på, hvordan arkitekturstyring omsættes til konkret værdi i de enkelte kommuner. I forlængelse heraf blev det i maj 2013 besluttet at afholde en temadag/mini-konference rettet mod 1) direktørniveauet samt it-chefer i kommunerne, og 2) kommunale forretnings- og it-arkitekter og lignende specialister. Temadagen skulle give forståelse for vigtigheden af arkitekturstyring samt inspiration til konkrete handlinger i egen organisation.

Nikolaj Skovmann Malkov deltager under dette punkt og giver en mundtlig orientering om forløbet af temadagen i specialistsporet.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet, på baggrund af egen medvirken og deltagelse på temadagen, drøfter:

- om temadagen levede op til de oprindelige målsætninger
- hvilke væsentlige erfaringer fra temadagen, som skal bringes med videre i rådets arbejde.

Sagsfremstilling

I februar 2013 besluttede It-Arkitekturrådet en Strategi for udvikling og udbredelse af rammearkitekturen, som bl.a. indebærer et yderligere fokus på, hvordan arkitekturstyringen omsættes til konkret værdi i de enkelte kommuner. I forlængelse heraf besluttede rådet at fokusere særligt på kommunikation rettet mod to målgrupper som de primære, i forhold til at involvere sig i arbejdet med arkitekturstyring og rammearkitektur og omsætte den til praksis i kommunerne: 1) De strategisk ansvarlige for digitalisering i kommunerne /digitaliserings- og it-cheferne, og 2) (kommende) forretnings- og it-arkitekter i kommunerne.

På mødet i maj 2013 blev det besluttet at afholde en temadag/minikonference rettet mod de to målgrupper. Samtidig blev det præciseret, at særligt første del af programmet i det strategiske spor skulle være relevant for direktørlaget i kommunerne, ligesom dato for afholdelse blev fastsat til november 2013 for at give mulighed for direktør deltagelse. Målet med at inkludere denne målgruppe var *“at skabe forståelse blandt de deltagende ledere for vigtigheden af økonomi, handlinger og beslutninger i forhold til at investere i arkitekturstyring i kommunerne. Videre skal der fokus på kompetencer, organisationsformer og ejerskab. Det helt centrale perspektiv er, at efter salget af KMD*

skal vi tage ansvar for forretningsunderstøttelsen på en ny måde, og at det vil være for dyrt at lægge det ud til markedet". Generelt var målsætningerne med temadagen at give forståelse for vigtigheden af arkitekturstyring samt inspiration til konkrete handlinger i egen organisation.

Temadagen blev afholdt 5. november 2013 med i alt ca. 85 deltagere i det strategiske spor og ca. 80 deltagere i specialistsporet. Dagen indledtes med en fællessession rettet mod begge målgrupper, med åbningstale ved næstformand for KL og formand for KOMBIT Erik Fabrin samt tale ved næstformand i Kommunaldirektørforeningen, Bjarne Pedersen. Målet var at tydeliggøre arkitekturstyringens rolle i at realisere kommunernes politiske og strategiske målsætninger samt behovet for handling i den enkelte kommune.

Derefter blev målgrupperne delt i henholdsvis et strategisk og et specialistspor. Oplæggene i det strategiske spor fokuserede på, hvordan arbejdet med arkitekturstyring omsættes til praksis, og hvordan arkitekturstyringen relaterer sig til de øvrige digitale indsatser. Specialistsporet indledtes med en introduktion til arkitekturtilgangen i rammearkitekturen, efterfulgt af en række konkrete cases på arbejdet med lokalt at omsætte arkitekturstyringen og rammearkitekturen til værdiskabende løsninger.

3. Midtvejsevaluering af den fælleskommunale digitaliseringsstrategi

Ralf Klitgaard Jensen / Pia Færch, KL.

Med handlingsplanen for den fælleskommunale digitaliseringsstrategi blev der i 2011 vedtaget en ambitiøs plan for digitalisering af den kommunale sektor frem til udgangen af 2015. KL vil gennemføre en midtvejsevaluering, der kan danne grundlag for det videre arbejde med handlingsplanen og perspektiver for den videre fælleskommunale indsats på digitaliseringsområdet efter 2015. KL ønsker at inddrage Kommunernes It-Arkitekturråd i midtvejsevalueringen, hvorfor der nedenfor er beskrevet en række temaer, som Kommunernes It-Arkitekturråd bedes drøfte.

Indstilling

Det indstilles, at Kommunernes It-Arkitekturråd drøfter de beskrevne temaer og spørgsmål vedr. midtvejsevalueringen.

Sagsfremstilling

Handlingsplanen er udtryk for en fælleskommunal prioritering af digitaliseringsinitiativer. Planen indeholder 37 initiativer, der spreder sig over en række fagområder, eksempelvis digital kommunikation med borgere og virksomheder, digital post, velfærdsteknologi, digitale folkeskoler, digitale byggesager, etablering af it-arkitektur m.m.

KL har fra vedtagelsen af planen i 2011 haft fokus på at støtte op om kommunernes arbejde på flere niveauer. På det strategiske niveau har KL med planen formuleret en fælleskommunal dagsorden for digitalisering af den kommunale sektor. På det operationelle niveau har KL haft fokus på at sikre fremdriften i de enkelte projekter. Nogle projekter er nået langt, mens andre projekter ikke har opnået de forventede resultater.

Midtvejsevalueringen er derfor, udover at være en evaluering af effekten af det fælleskommunale digitaliseringsarbejde, også en anledning til at gennemføre en ”oprydning” i planen. Alle projekterne revurderes mhp., om de fortsat er lige aktuelle, eller om fokus og scope for det enkelte projekt skal justeres.

Udover drøftelsen i Kommunernes It-Arkitekturråd gennemføres lignende drøftelser i KL's områdekoordinerende fora, i de faglige kontaktudvalg m.v. Dertil kommer gennemførelse af interviews med udvalgte topledere i den kommunale sektor, en survey-undersøgelse til en bredere gruppe af

kommunale ledere, og endelig drøftelse af evalueringen i KL's politiske udvalg og bestyrelse.

Følgende temaer indgår i evalueringen:

Overordnet effekt af den fælleskommunale strategi og handlingsplan

Først og fremmest er det centralt at få en forståelse for, om det strategiske arbejde med at sætte digitalisering på dagsordenen har haft den ønskede effekt. Er der eksempelvis sket en ændring i fokus i kommunerne som følge af den fælleskommunale digitaliseringsstrategi og handlingsplan? Og har strategien og særligt handlingsplanen været løftestang for et stærkere fokus på digitalisering i fagforvaltningerne? Hvordan havde situationen eksempelvis været uden en fælleskommunal digitaliseringsstrategi og plan?

I forlængelse heraf vil KL også gerne have Kommunernes It-Arkitekturråds vurderinger af, hvilke udfordringer kommunerne har oplevet som værende størst i arbejdet med den fælleskommunale digitaliseringsstrategi og plan. Som eksempel kunne det være udfordringer i forhold til at sikre, at gevinster bliver høstet, IT-arkitekturmæssige udfordringer, eller udfordringer forbundet med organisering af digitaliseringsindsatsen i den enkelte kommune.

Kommunens grad af involvering

Det er KL's oplevelse, at der er betydelig forskel på graden af kommunernes involvering i det fælleskommunale arbejde med digitaliseringsprojekterne i handlingsplanen. Spørgsmålet er derfor, hvad har været de vigtigste årsager til graden af engagement i den enkelte kommune? Og har graden af engagement i den fælleskommunale indsats haft betydning for den enkelte kommunes arbejde med digitalisering lokalt?

Initiativer af særlig betydning

Planen indeholder 32 oprindelige initiativer indenfor en bred vifte af kommunale opgaveområder. Der er kommet nogle få projekter til undervejs, bl.a. som følge af strategien for velfærdsteknologi. Der er forskel i forhold til hvilke initiativer, den enkelte kommune primært har haft fokus på. Derfor bedes Kommunernes It-Arkitekturråd vurdere, hvilke projekter der eventuelt har haft særlig betydning for kommunerne som helhed og hvorfor. I relation hertil er spørgsmålet også, om der er initiativer eller projekter, som burde have været medtaget i planen.

Kommunikation af handlingsplanen

I forhold til kommunikationsaktiviteter, der skal understøtte handlingsplanen, bedes Kommunernes It-Arkitekturråd vurdere, i hvilken grad kommunikationen af planen har haft den ønskede effekt. I den forbindelse bør det også vurderes, hvorvidt kommunikationen af planen har været tilstrækkelig, eller om der er behov for flere kommunikationsaktiviteter, eksempelvis i forhold til at sætte planen yderligere på den fælleskommunale dagsorden. Bør kommunikationen derudover i højere grad også fokusere på, hvordan gevinsterne i kommunerne kan realiseres?

Det fremadrettede arbejde med planen

Endelig ønsker KL med midtvejsevalueringen at sætte fokus på pejlemærker for det videre arbejde med digitalisering i kommunerne. Kommunernes It-Arkitekturråd bedes derfor tage en første drøftelse af perspektiverne for det videre fælleskommunale arbejde med digitalisering, når handlingsplanen afsluttes med udgangen af 2015:

Bør der udarbejdes en ny fælleskommunal strategi/handlingsplan? Hvordan skal koblingen i givet fald være til de fællesoffentlige strategier, som også tenderer mod at blive mere og mere omfattende? Hvis der udarbejdes en ny fælleskommunal strategi for perioden efter 2015, kan man i givet fald forestille sig en mere fleksibel ramme for udmøntningen af strategien, hvor strategien udmøntes mere gradvist med initiativer, fremfor det mere "statiske" koncept for en handlingsplan, som er benyttet i den nuværende plan, hvor projekterne er prioriteret og besluttet forlods.

Når midtvejsevalueringen har været drøftet politisk, vil der blive sikret tilbagemelding til Kommunernes It-Arkitekturråd. Der vil muligvis også blive behov for at inddrage rådet i overvejelser om de videre perspektiver for det fælleskommunale digitaliseringsarbejde, som et led i sekretariatets forberedelser ift. tiden efter 2015, hvor den fælles kommunale digitaliseringsstrategi evt. skal fornyes.

4. Arkitekturarbejdet i Effektiv Digital Selvbetjening

Flemming Engstrøm, KOMBIT, Erik Helveg-Larsen, KL og Kaare Pedersen, KL

Arkitekturrådet er tidligere blevet præsenteret for, hvordan der arbejdes med rammearkitekturen i programmet for Effektiv Digital Selvbetjening (EDS). Siden er der arbejdet med arkitekturen i bølge 3, og de videre/nyudviklede bølge 2 løsninger er ved at blive implementeret og sat i drift.

Indstilling

Arkitekturrådet bedes, med udgangspunkt i nedenstående case om omsorgssystemerne og selvbetjeningsløsninger for kropsbårne hjælpemidler, drøfte hvordan:

1. *kommunerne* ved hjælp af aktiv arkitekturstyring kan fremme anvendelsen af rammearkitekturen til at sikre, at der skabes mere effektive løsninger og, at deres opgavevaretagelse dermed kan optimeres.
2. *KL, Arkitekturrådet og EDS* i øvrigt yderligere kan understøtte arkitekturstyringsopgaven.

Sagsfremstilling

I forbindelse med analyserne af bølge 2 løsningerne, udarbejdede EDS-programmet en række arkitekturdokumenter, der pegede på, hvordan rammearkitekturen kan anvendes i selvbetjeningsløsningerne. På visse områder mere ambitiøst end andre, ud fra et skøn over forretningsværdi versus udviklingsomkostninger.

Et af områderne der blev beskrevet, var *ansøgninger om kropsbårne hjælpemidler*. Der blev dels tegnet en langsigtet løsning, hvor der anvendes en række fremtidige kandidater til byggeblokke i rammearkitekturen - *Indsats, Tilstand, Indsatseffekt*. Dels en løsning møntet på mulighederne i 2013, hvor der integreres til kommunernes omsorgssystemer. Sidstnævnte integration vil medføre:

- Mulighed for automatisk sagsoprettelse og journalisering i omsorgssystemet.
- Mulighed for at vise borgeren, hvilke sager han/hun allerede har. Fx at vise, at borgeren sidste gang søgte om et bestemt kropsbårent hjælpemiddel, og at spørge om han/hun har tænkt sig at gøre det igen. Altså lette hele ansøgningsituationen.

- Mulighed for at overføre data til omsorgssystemet uden genindtastning.

En meget væsentlig del af effektiviseringspotentialer og muligheden for at øge den gode borgerservice ligger i disse integrationer.

11 kommuner, der er med i gevinstrealiseringsnetværket om kropsbårne hjælpemidler har imidlertid oplevet, at de to store omsorgssystemleverandører – KMD og CSC - ikke vil åbne for snitflader til andre selvbetjeningsløsninger end deres egne. Kommunerne er altså nødsaget til at købe omsorgsleverandørenes løsninger, eller vælge et system, hvor der ikke kan integreres til disse. Dermed kan de ikke høste det fulde effektiviseringspotentiale.

Det er problematisk af følgende årsager:

- En del kommuner finder, at andre leverandørers selvbetjeningsløsninger er mere brugervenlige og tilgængelige end omsorgsleverandørernes løsninger. Da der ikke er integration til omsorgsløsningerne, mister kommunerne en stor del af gevinsten back-office ved at anskaffe løsninger fra Fujitsu, EG-KI og Dafolo.
- Det er et eksempel på uønsket ”bundling” af selvbetjeningsløsninger og fagsystemer, som ikke understøtter fri konkurrence og løst koblede systemer via standardsnitflader.
- Da omsorgsleverandørerne i øvrigt, ikke for nærværende, anvender fællesoffentlige standarder for sag og dokument, bliver integration mellem selvbetjeningsløsningerne og omsorgssystemerne vanskelig at få sat i værk, omkostningsfuld og i sin natur midlertidig. Proprietære løsninger er kun anvendelige, indtil der skiftes leverandør igen.

Hvordan optimeres arkitekturstyringen?

EDS programmets primære fokus er på selvbetjeningsleverandørerne, hvoraf to af disse også leverer omsorgssystemer. Men omsorgssystemleverandørerne er i leverandørkommunikationen fra EDS i udgangspunktet ”out of scope”. EDS-programmet er ikke bemyndiget til at gå ind i en diskussion med omsorgssystemleverandørerne om deres tilgang til markedet og til deres konkurrenter. Programmet stiller to-be-materiale til rådighed som inspiration, men opgaven er primært at fokusere på brugervenlighed og tilgængelighed og den deraf følgende overholdelse af klarmeldingskriterier for løsningerne.

I den ideelle verden ville kommunerne hver for sig, eller i et samarbejde agere i forhold til omsorgssystemleverandørernes manglende åbenhed. Men at gøre noget aktivt ved arkitekturen i omsorgssystemerne, sker for kommunernes vedkommende primært i forbindelse med næste udbudsrunde eller i forbindelse med revision af SKI-aftalerne.

Ydermere har arkitekturarbejdet i EDS fokus på forretningsarkitekturen på et logisk niveau og er primært rettet mod leverandørerne til inspiration for disse. Der er *ikke* tale om en fysisk løsningsarkitektur, der tager udgangspunkt i konkrete leverandørers nuværende It-arkitektur eller i den konkrete kommunes It-arkitektur. Der ville derfor være et oversættelsesarbejde og migrationsarbejde i hver eneste kommune, hvis man skulle arbejde aktivt med materialet.

Der er derfor brug for en forøget arkitekturstyring i kommunerne – som det lige er blevet dagsordensat på konferencen i Fredericia den 5. november 2013 - og en organisatorisk modning i hver enkelt kommune. Der skal etableres en lokal governancestruktur, der sikrer konsistens i krav på tværs af løsninger og sikrer implementering af disse krav. Umiddelbart kunne det omfatte krav til, at standarder for sag, dokument og organisation overholdes i alle nye udbud og indkøb. På konferencen præsenterede bl.a. Odense, hvordan de gjorde det på helt praktisk plan. Der skal også etableres kompetencer i organisationen til at arbejde med disse krav. Det er kompetencer til forståelse af forretningen, gennemførelse af udbud, kontraktstyring m.v. På konferencen præsenterede Sorø-Ringsted en model for det.

KOMBIT har desuden udmeldt og vedligeholder anvenderkrav til støttesystemerne på deres hjemmeside, som også kan bidrage til, at der indarbejdes standardkrav i nye indkøb af løsninger

5. Personregistrering som Grunddata

Søren Frederik Bregenov, KL

I januar 2013 blev der igangsat en analyse af mere effektiv grundregistrering af personer. Analysen har haft til formål at kortlægge, hvordan registreringen af grunddata om personer er indrettet i dag, hvilke behov der er for grunddata fremadrettet og på den baggrund angive løsningsforslag til en fremtidig indretning af grundregistreringen af personer.

Konsulentanalysen er nu afsluttet, og på baggrund af kortlægningen peges på et samlet persongrunddataregister (kaldet PGR) som det mest effektive scenarie for den fremtidige personregistrering. Udkast til afrapportering og business case blev forelagt styregruppen for GDA5 på styregruppemødet i oktober 2013.

Indstilling:

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet tager orienteringen om analysen til efterretning og drøfter udfordringer forbundet med evt. valg af PGR-scenariet.

Sagsfremstilling:

Formålet med persongrundregistreringen er overordnet at opfylde myndighedernes behov for informationer om de personer, de skal forvalte. I dag registreres nogle af disse informationer som grunddata i CPR og andre som myndighedsdata eller domænedata på eksempelvis udlændingeområdet eller i sundhedssektoren.

Ved vurdering af, hvilke fremtidige scenarier for personregistrering der kunne være relevante, har man udarbejdet følgende bruttoliste med mulige scenarier:

- **CPR+** - med dette scenarie vil myndighedernes behov for konsolideret registrering af udlændinge med fælles ID ikke blive honoreret. Behovene for nye persongrunddata vil kunne honoreres bortset fra dem, der vedrører de personkategorier, der ikke indgår. Der vil kunne iværksættes nogle forbedringsinitiativer, men de vil være begrænset af det nuværende system.
- **CPR/CPR-U** – med dette scenarie vil myndighedernes behov for konsolideret registrering af udlændinge, dog uden fælles ID, kunne honoreres sammen med behovene for nye persongrunddata. Der vil kunne iværksættes nogle forbedringsinitiativer, der dog er begrænset af de nuværende systemers rammer.
- **MPGR** - Med dette scenarie vil myndighedernes behov for grundregistrering af eksempelvis udlændinge blive tilgodeset omend uden fælles ID. Behovene for nye persongrunddata vil kunne

honoreres i det omfang, disse distribueres i fornøden kvalitet fra de enkelte myndighedsregistre, og der vil løbende kunne tilføjes yderligere data. Der vil kunne iværksættes nogle forbedringsinitiativer, herunder især øget fleksibilitet, men det vil være vanskeligt at etablere generel kvalitetssikring. Tilgængelighed til grunddata vil være begrænset af de nuværende mange myndighedsregistres tilgængelighed, og det kan være svært at opretholde datakvaliteten.

- **PGR** - Med dette scenarie vil myndighedernes behov for konsolideret registrering af udlændinge med fælles ID kunne honoreres. Myndighedsbehovene for nye persongrunddata vil ligeledes kunne honoreres, og alle de foreslåede forbedringsinitiativer vil kunne iværksættes, idet de nuværende systemers rammer ikke vil begrænse løsningen.

Scenariet er blevet vurderet i forhold til, i hvilket omfang de opfylder myndighedernes forretningskrav til grunddata, og hvordan de matcher de strukturelle udfordringer. I rapporten er vurderingen, at PGR-scenariet er det mest hensigtsmæssige scenarie at arbejde videre med. PGR-scenariet uddybes nedenfor.

PGR

PGR er en løsning, der samler en række elementer, der tilsammen skaber en fremadrettet og fleksibel platform til grundregistrering af personer, og som kan indgå i økosystemet for grunddata. PGR's væsentligste karakteristika er:

- Flere persongrupper end nu.
- Flere informationer i en moderniseret informationsmodel.
- Omlægning af distribution til den fællesoffentlige Datafordeler med teknologier, der giver bedre muligheder for løbende ændringer i de distribuerede informationer.

Scenariet søger at etablere en ny og mere fleksibel platform til grundregistrering af personer. PGR registrerer personer med ophold i Danmark samt en række andre persongrupper med tilknytning til Danmark. PGR registrerer dog ikke ansøgere, der søger om ophold eller personer, der ansøger om eller får tildelt visum. Der foretages fortsat ikke grundregistrering af udlændingegrupper i diverse registre med erstatningsnumre, men nogle af de personer der hidtil har fået erstatningspersonnummer vil fremover kunne grundregistreres med et CPR-nummer. Yderligere karakteristika ved PGR fremgår af tabel 1 nedenfor.

Fordelen ved PGR er, at ønsker om yderligere data kan tilgodeses for den omfattede personkreds. Ligeledes kan PGR bygges op på basis af en ny datamodel uden hensynstagen til den nuværende struktur.

Ulempen ved PGR er, at der grundregistreres personer med lavere datakvalitet end nuværende grundregistrering. Endvidere er der væsentlig risiko forbundet med realisering af scenariets gevinster.

Tabel 1: PGR-scenarieprofil

Personnummer	Der oprettes i forbindelse med PGR et ikke-betydningsbærende UUID med CPR-nummer som en unik attribut. Udlændingenummeret erstattes med CPR-nummer. Det gøres muligt gennem pseudonymisering at registrere følsomme data uden tilknytning til CPR-nummer.
Registrering	Der oprettes løsninger til registrering direkte fra myndigheders systemer.
Datakvalitet	Den ansvarlige registermyndighed overvåger løbende datakvalitet, og registreringsmyndigheden og de øvrige myndigheder i PGR-økosystemet igangsætter i fællesskab kvalitetsprojekter.
Registeraktør	Centralt konsolideret persondataregister. CARL2 kan fortsætte som domæneregister.
Grunddata	Nuværende persongrunddata og nye oplysninger registreres i en helt ny datamodel.
Distribution	Datafordeleren benyttes som eneste distributionskanal, men den vedbliver at distribuere data i de etablerede formater, dvs. CPR Services, CPR Direkte og udtræk for dermed at sikre bagudkompatibilitet i en foruddefineret periode. Nye felter og metadata distribueres udelukkende via datafordelerens nye distributionsformater/-løsninger.
Personkreds	Personer med bopæl i Danmark samt med bopæl i udlandet og økonomisk relation til Danmark (ATP, Skat, ERST o.lign). I tillæg danske statsborgere i udlandet, der får dansk pas samt personer med tildelt ophold i Danmark (arbejdstilladelse, asyl, familiesammenføring). Endelig registreres personer med de facto-ophold i Danmark, turister, der registreres ved kontakt med det offentlige, samt børn af forældre med tilknytning til Danmark.

Det bemærkes, at konsulentrapporten og de deri indbyggede anbefalinger forventes at danne grundlag for yderligere drøftelser grunddataparterne imellem frem mod forårets økonomiforhandlinger i 2015.

6. Arkitekturkrav i Grunddata

Peter Falkenberg, KL

Projektet om fælles datamodel og fælles egenskaber for grunddata har til formål at understøtte de datamodelleringsaktiviteter, som skal foregå i regi af delaftalerne af grunddataprogrammet samt at kravstille centrale egenskaber for grunddata. De fælles modelkrav er nu publiceret som udkast i version 1.0. Rapporten afventer endelig godkendelse i Grunddatabestyrelsen.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet tager orientering om det fællesoffentlige arbejde til efterretning samt drøfter, hvorledes kommunerne kan bidrage til at arbejdet bliver udbredt og skaber nytte.

Sagsfremstilling

Projektet er en del af grunddataprogrammet, der er aftalt mellem regeringen og KL som led i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.

Projektet har ophæng i delaftale 8, hvori der indgår en aftale om at etablere en fælles datamodel og tværgående egenskaber for grunddata samt en samlet og ensartet dokumentation af grunddata. Der er tale om et tværgående projekt, som har sammenhæng med alle grunddataprogrammets delaftaler.

Projektet har taget tråden op fra det indledende arbejde med en fælles begrebsmodel i efteråret 2011, som resulterede i en begrebsmodel version 0.8.

Kommissoriet for arbejdet blev godkendt ultimo februar 2013, og siden har en arbejdsgruppe med repræsentanter fra grunddata-registrene, -anvendere (KL og ATP) samt – sekretariatet i fællesskab udarbejdet rapporten vedr. de tværgående modelkrav. Rapporten foreligger nu i en version 1.0.0.

De fælles modelkrav anviser således grunddataforvaltere om, hvordan grunddata skal modelleres efter fælles principper og standarder og med fælles generelle egenskaber.

Der foreligger således en opgave for samtlige grunddataforvaltere i form af at ibrugtage de fælles grunddata krav.

Efterhånden som de fælles krav bliver implementeret på tværs af registre, vil de blive synlige anvendere, herunder kommuner og leverandører.

For at forberede kommunerne, vil det være hensigtsmæssigt at påbegynde den kommunikation, der kan forberede om den fremtidige ”grunddataindpakning”.

En del af modelkravene omhandler som nævnt en række tværgående egenskaber. En række egenskaber der har taget afsæt i de generelle egenskaber for Sag og Dokument-standarderne samt de generelle egenskaber i Referencearkitekturen for stedbemt information. Der er således et markant overlap, men også variationer på baggrund af den tidsmæssige forskydning i relation til, hvornår kravene i de respektive standarder er udarbejdet. Det vurderes i den sammenhæng at være hensigtsmæssigt at se på mulighederne for at etablere fælles offentlige krav med tværgående virkning.

Bilag

Bilag 1: Udkast til modelregler for grunddata version 1.0.0

7. Arkitekturfaglig introduktion til rammearkitekturen

Peter Thrane, KL, og Michael Strand, KOMBIT

Arbejdet med den fælleskommunale rammearkitektur har udviklet sig løbende siden starten i 2010. Ny viden udvikles i en række konkrete, forretningsdrevne projekter, og arkitekturen breder sig til en række fagområder. De hidtidige erfaringer er nu konsolideret i en opdateret version af introduktionsdokumentet til rammearkitekturen. Dokumentet er nu sendt i høring i netværket af kommunale forretnings- og it-arkitekter.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet beslutter, at efter bearbejdning af høringskommentarer publiceres det opdaterede introduktionsdokument som endelig godkendt.

Sagsfremstilling

Den fælleskommunale rammearkitektur er omdrejningspunktet for kommunernes fælles arkitekturstyring og det væsentligste omdrejningspunkt for arbejdet i Kommunernes It-Arkitekturråd. Det første spadestik til rammearkitekturen blev taget i efteråret 2010 med rammearkitektur for ydelsessystemer, som et udgangspunkt for de fælleskommunale udbud på monopolumrådet. Siden er arbejdet med rammearkitekturen udvidet til bl.a. beskæftigelses- og undervisningsområdet.

Arbejdet med at udvikle rammearkitekturen sker som led i en række forretningsdrevne projekter, hvor arkitekturen umiddelbart skaber værdi. Der er en stor styrke ved denne tilgang, men det forudsætter samtidig, at erfaringer udveksles systematisk, og at arkitekturarbejdet jævnlige konsolideres.

Det første introduktionsdokument om rammearkitekturen blev publiceret i juni 2013. Det var udarbejdet på baggrund af de daværende erfaringer, som havde koncentreret sig meget om ydelsesområdet. Der er nu udarbejdet en opdateret introduktion, som konsoliderer de hidtidige erfaringer.

Hovedpointerne fra dokumentet blev præsenteret i specialistsporet på temadagen om arkitekturstyring, og dokumentet er nu sendt i høring i netværket af kommunale forretnings- og it-arkitekter.

Bilag

Bilag 2: Introduktion til den fælleskommunale rammearkitektur.

8. Aktuelt perspektiv på arkitekturarbejdet i kontantydelsesprojektet

Mikael Bay Skilbreid, og Kåre Kjeldstrøm, KOMBIT

Som led i rapporteringen af fremdriften på Kommunernes Ydelsessystem (KY) overfor arkitekturrådet, er der udarbejdet en arkitekturrapport. Rapporten beskriver forskellige aspekter af KY fra forretningsgange til teknik. Den Fælleskommunale Rammearkitektur er en væsentlig del af monopolbrudssystemernes arkitektur, og rapporten går således i detaljer med, hvordan rammearkitekturen påvirker KY's arkitektur fra principper til fælles støttesystemer og forretningsservices.

Indstilling

Arkitekturrådet bedes forholde sig til, om:

- a) Rapportens omfang og indhold er dækkende
- b) KY's brug af rammearkitekturen er sund
- c) KY's arkitektur er fornuftig

Sagsfremstilling

Arkitekturrapporten er KY projektets formidling til Arkitekturrådet af, hvordan KY's arkitektur er beskrevet i udbudsmaterialet for KY. Rapporten belyser således baggrunden for løsningen, arbejdsgange, brugen af rammearkitekturens arkitekturprincipper, anvendelsen af rammearkitekturens fælles forretningsservice og støttesystemer, brugen af andre services, samt anvendelsen af offentlige standarder, it-infrastruktur og it-sikkerhed.

Rapporten er et sammendrag af den information, potentielle leverandører af KY vil kunne finde i udbudsmaterialet og vil ikke selv direkte indgå i dette. Godkendte arkitekturrapporter publiceres dog online, så det er også en væsentlig parameter, at disse er læsevenlige ud over, at indholdet skal være korrekt.

Bilag 3: Arkitekturrapport for Kontaktydelsesprojektet, som er nødvendig læsning for at kunne vurdere indstillingen.

Bilag 4: Høringssvar til arkitekturrapporten (eftersendes).

9. Krav til kommunernes it-miljø

Mikael Bay Skilbreid, og Kåre Kjeldstrøm, KOMBIT

Dokumentet ”Kundens IT-Miljø” beskriver det it-miljø, som den brugervendte del af monopolbrudssystemerne vil indgå i. Dokumentets beskrivelse af it-miljøet er ikke en ”as-is” afdækning, men beskriver it-miljøet, som kunden forventer det ser ud fra Q4/2015. Dokumentet anvendes til at kravstille, hvad en ny løsning skal understøtte/understøttes af, af software og infrastruktur. Da dokumentet kommer til at indgå som et bilag i alle kravspecifikationer, er det væsentligt, at indholdet er dækkende og retvisende, hvorfor det fremlægges for arkitekturrådet. Dokumentet er reviewet af KITA og er aktuelt i kommunal høring.

Indstilling

Det indstilles, at arkitekturrådet vurderer, om dokumentets indhold er dækkende ift. beskrivelsen af de relevante dele af de miljøer, brugerne af monopolbrudssystemerne i dag og i de kommende år vil anvende.

Sagsfremstilling

”Kundens IT-Miljø” beskriver det fremtidige it-miljø, som fagligt personale i kommunerne til dagligt vil anvende, når de benytter monopolbrudssystemerne. Dokumentet stiller således krav til operativsystemer, internet browsere, fysiske enheder (pc’er, terminaler, etc.), kontorapplikationer m.m.

Dokumentet tager sit udgangspunkt i de miljøer, kommunerne har i dag og forholder sig herfra til en fremtidig driftssituation, der ligger knap 2 år ude i fremtiden. Det betyder bl.a., at der tages højde for end-of-life betingelser for software, samt at der tages stilling til brugen af mobile klienter, der må formodes at have en plads i fremtidens kommunale arbejde.

Bilag

Bilag 5: Vedlagt findes ”Kundens IT-Miljø”, der går i detaljer med det definerede miljø, og som er nødvendig læsning for at tage stilling til sagen.

10. Status på arbejdet med fælles snitflader

Annette Due, KOMBIT.

Det er besluttet, at Kommunernes It-Arkitekturråd fremadrettet skal have et fast punkt på dagsorden, hvor der er mulighed for at drøfte "Fælles snitflader og infrastruktur". Drøftelsen vil tage udgangspunkt i et oplæg fra KOMBIT med status på fremdriften samlet set.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet tager den aktuelle mundtlige status til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med monopoludbuddet har KOMBIT identificeret adskillige snitflader, som er fælles for flere af projekterne. På mødet vil scopet for snitfladerne, seneste status og den aktuelle fremdrift blive fremlagt mundtligt.

11. Status på arbejdet med fælles infrastruktur

Michel Sassene, KOMBIT

Kommunernes It-Arkitekturråd har bedt KOMBIT redegøre for status og fremdrift for infrastrukturprojekterne Serviceplatformen og Støttesystemerne. Denne gang vil der bl.a. være fokus på, hvad projekt Serviceplatformen har gjort for at forberede kommunerne på, at Serviceplatformen sættes i drift til nytår.

Indstilling

Det indstilles, at It-Arkitekturrådet, på baggrund af mundtlig præsentation, drøfter aktuel status og fremdrift, samt hvordan den fælles infrastruktur imødekommer kommunernes behov.

12. Beskedfordeling

Mette Kurland og Michael Strand

Sagen eftersendes eventuelt.

13. Eventuell